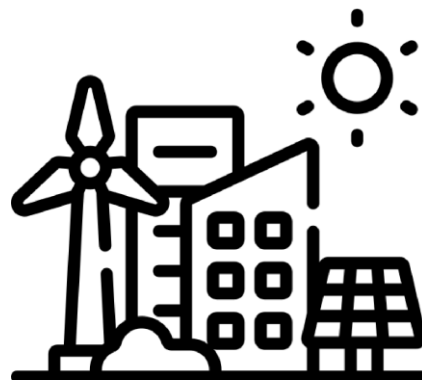

PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO
MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA
PRZESTRZENNEGO W GRANIACH ADMINISTRACYJNYCH
GMINY RUDNIK – ETAP V

GMINA RUDNIK

Opracował:
mgr inż. Anna Knura

SIEPRIEŃ, 2026 r.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP	4
1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA	4
1.2. METODYKA	5
2. PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU W ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA	6
2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU	6
2.2. PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO	8
3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA	9
3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU	9
3.2. WARUNKI WODNE	10
3.3. WODY PODZIEMNE	10
3.4. WODY POWIERZCHNIOWE	13
3.5. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE	13
3.7. SUROWCE NATURALNE	17
3.8. SZATA ROŚLINNA	17
3.9. LASY	18
3.10. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ	19
4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”	20
5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ	21
6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO	23
6.1. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ	24
6.2. WPŁYW NA KLIMAT	25
6.3. WPŁYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ	25
6.4. WPŁYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE	26
6.5. WPŁYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	28
6.6. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KLIMAT AKUSTYCZNY	29
6.7. WPŁYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO	30
6.8. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII	30
6.9. WPŁYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE	30
6.10. RYZYKO POWSTAWANIA POWAŻNYCH AWARII	33
6.11. RUCHY MASOWE I OSUWISKA	33
6.10. ODDZIAŁYWANIE NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI	33

6.11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

35

6.12. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE.....	35
7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU	36
8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU	37
9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH	38
10. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU	39
11. STRESZCZENIE.....	39
11. SPIS LITERATURY	41

1. WSTĘP

1.1. PRZEDMIOT OPRACOWANIA

Przedmiotem niniejszego opracowania jest identyfikacja i analiza prognozowanych oddziaływań na środowisko projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w granicach administracyjnych gminy Rudnik realizowanego w ramach etapu v.

Obowiązek sporządzenia niniejszej dokumentacji wynika z przepisów Ustawy z dnia 3 października 2008 roku *o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko* (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 z późn.zm.), na podstawie których organ administracji publicznej opracowujący miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego gminy, ma obowiązek sporządzenia prognozy oddziaływania na środowisko.

Zakres prognozy oddziaływania na środowisko określa art. 51 ust. 2 ustawy, zgodnie z którym prognoza powinna m.in.:

- ✓ zawierać informacje o zawartości, głównych celach projektowanego dokumentu oraz jego powiązaniach z innymi dokumentami,
- ✓ zawierać propozycje dotyczące przewidywanych metod analizy skutków realizacji postanowień projektowanego dokumentu oraz częstotliwości jej przeprowadzania,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejący stan środowiska oraz potencjalne zmiany tego stanu w przypadku braku realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ określać, analizować i oceniać stan środowiska na obszarach objętych przewidywanym znaczącym oddziaływaniem,
- ✓ określać, analizować i oceniać istniejące problemy ochrony środowiska istotne z punktu widzenia projektowanego dokumentu, w szczególności dotyczące obszarów chronionych,
- ✓ określać, analizować i oceniać przewidywane znaczące oddziaływania na środowisko, w tym oddziaływania bezpośrednie, pośrednie, wtórne, skumulowane, krótkoterminowe, średnioterminowe i długoterminowe, stałe i chwilowe oraz negatywne i pozytywne,

- ✓ przedstawiać rozwiązania mające na celu zapobieganie, zmniejszenie lub kompensowanie szkodliwych oddziaływań na środowisko, mogących być rezultatem realizacji projektowanego dokumentu,
- ✓ zawierać informacje o metodach zastosowanych przy sporządzaniu prognozy.

Inicjatywą do podjęcia działań w zakresie uchwalenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik był wniosek Wójta Gminy Rudnik.

Procedurę sporządzenia planu rozpoczęto w dniu 21 kwietnia 2021 r. na podstawie uchwały nr XXVII/243/2021 Rady Gminy w Rudniku w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik.

Przedmiotowa prognoza oddziaływania na środowisko zawiera wszystkie informacje wskazane w uzgodnieniach Regionalnego Dyrektora Ochrony Środowiska oraz Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego ustalającego zakres i stopień jej szczegółowości.

W związku z uwzględnieniem postulatów prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko, a wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian niezbędnych w procesie rozwoju przestrzennego gminy Rudnik.

1.2. METODYKA

Pierwszym etapem sporządzania prognozy jest analiza obszaru badań, obejmująca zarówno określenie jej zasięgu przestrzennego, jak i charakterystykę terenu objętego opracowaniem. Kluczowe znaczenie ma właściwe wyznaczenie pola analizy, które powinno umożliwiać pełną ocenę powiązań i zależności z otoczeniem.

W prognozie uwzględniono wpływ działalności inwestycyjnej i sposobów gospodarowania na obszary otaczające, jak również wpływ terenów sąsiednich na środowisko przyrodnicze i jego zmiany w obszarach objętych projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

Syntetycznej oceny oddziaływania na środowisko dokonano w oparciu o prognozowane skutki dla poszczególnych komponentów środowiska, ze szczególnym uwzględnieniem uwarunkowań ekofizjograficznych. Wskazano również główne kierunki presji antropogenicznej i powiązania przyrodnicze z otoczeniem.

2. PROJEKT MIEJSCOWEGO PLANU W ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO – GŁÓWNE CELE, ZAŁOŻENIA I USTALENIA ISTOTNE Z PUNKTU OCHRONY ŚRODOWISKA

2.1. LOKALIZACJA, ZAGOSPODAROWANIE I UŻYTKOWANIE TERENU

Gmina Rudnik położona jest w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w powiecie raciborskim, nad rzeką Odrą. Zajmuje powierzchnię 73,87 km² i obejmuje 14 sołectw: Brzeźnicę, Czerwicice, Gamów, Grzegorzowice, Jastrzębie, Lasaki, Ligotę Książęcą, Łubowice, Modzurów, Ponięcice, Rudnik, Sławików, Strzybnik oraz Szonowice. Oprócz 14 sołectw w granicach gminy znajdują się także: wieś Sławienko oraz osada Dolędzin.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, sporządzany w ramach etapu v, obejmuje obszary zlokalizowane w granicach administracyjnych gminy Rudnik, na terenie 12 spośród 14 sołectw. Zakres opracowania dotyczy sołectw: Rudnik, Strzybnik, Gamów, Modzurów, Jastrzębie, Ponięcice, Szonowice, Sławików, Grzegorzowice, Ligota Książęca, Łubowice oraz Brzeźnica.

Gmina Rudnik graniczy z miastem powiatowym Racibórz (od południowego wschodu), a także z gminami:

- Pietrowice Wielkie (od południowego zachodu),
- Nędza (od południowego wschodu),
- Kuźnia Raciborska (od północnego wschodu),
- Baborów (od północnego zachodu),
- Cisek (od północy).

Ryc. nr 1 Położenie gminy na tle woj. śląskiego źródło: <http://www.slaskie.pl>

Gmina Rudnik jest gminą wiejską położoną w południowo-zachodniej części województwa śląskiego, w północno-zachodniej części powiatu raciborskiego. Pod względem fizycznogeograficznym leży w makroregionie Niziny Śląskiej, w obrębie mezoregionów Płaskowyż Głubczycki oraz Kotlina Raciborska.

Głównym ośrodkiem administracyjnym i osadniczym jest wieś Rudnik, zlokalizowana w południowej części gminy. Do największych miejscowości należą również Brzeźnica i Grzegorzowice, położone w sąsiedztwie Odry.

Krajobraz gminy kształtuje malownicza dolina Odry wraz z jej dopływami. Zasoby leśne obejmują niespełna 8% powierzchni, natomiast użytki rolne stanowią około 85,1%, co potwierdza dominujący charakter rolniczy gminy. Prowadzona jest tu głównie uprawa roślin oraz hodowla zwierząt.

Gminę cechuje korzystne położenie komunikacyjne. Przez jej teren przebiega dwupasmowa droga krajowa nr 45 (na długości 8,8 km w granicach gminy) łącząca Opole, Racibórz i Chałupki z granicą z Republiką Czeską. W Rudniku znajduje się początek nowego śladu drogi wojewódzkiej nr 935. Ponadto przez gminę biegnie droga wojewódzka nr 421 (Kędzierzyn-Koźle – Kuźnia Raciborska, długość 6 km na obszarze gminy), a jej południowo-zachodnia granica opiera się o drogę wojewódzką nr 417 relacji Pawłów – Krowiarki.

W odległości ok. 50 km na północ przebiega autostrada A4 (wjazd w rejonie Krapkowic). Najbliższe przejścia graniczne z Republiką Czeską znajdują się w Pietraszynie (16 km) i Chałupkach (29 km). Odległość do portu lotniczego Katowice-Pyrzowice wynosi około 75 km, natomiast do lotniska w Ostrawie – około 35 km. Na terenie gminy nie występują linie kolejowe.

2.2 PROGNOZOWANY SPOSÓB ZAGOSPODAROWANIA TERENÓW OBJĘTYCH PROJEKTEM MIEJCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego realizowany w ramach etapu V obejmuje 44 obszary położone na terenie gminy Rudnik.

Celem sporządzenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest dostosowanie struktury przestrzennej gminy do aktualnych uwarunkowań społeczno-gospodarczych przy jednoczesnym zachowaniu ładu przestrzennego i walorów środowiska przyrodniczego. Plan wyznacza racjonalne kierunki przekształceń przestrzeni, sprzyjające zrównoważonemu rozwojowi gminy oraz podnoszące jej atrakcyjność inwestycyjną, z poszanowaniem zasobów naturalnych i tożsamości kulturowo-krajobrazowej obszaru.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzono następujące przeznaczenie terenów:

- a) **MN** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- b) **MN – MW – U** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub zabudowy wielorodzinnej lub usług,
- c) **MN – U** – teren zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej lub usług,
- d) **U** – teren usług,
- e) **US** – teren usług sportu i rekreacji,
- f) **U-P** – teren usług lub produkcji,
- g) **U – ZP** – teren usług lub zieleni urządzonej,
- h) **KDZ** – teren drogi zbiorczej,
- i) **KDL** – teren drogi lokalnej,
- j) **KDD** – teren drogi dojazdowej,
- k) **RZP** – teren produkcji w gospodarstwach rolnych,
- l) **WS** – teren wód powierzchniowych śródlądowych;

Wybrane obszary objęte opracowaniem znajdują się w granicach następujących stref

i obszarów szczególnej ochrony:

- strefy „A” ochrony konserwatorskiej;
- strefy „B” ochrony konserwatorskiej;
- granice stref sanitarnych 50 m i 150 m oraz granicę odległości 500 m od granic cmentarza;
- terenów narażonych na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych, obejmujących:
 - tereny zagrożone ruchami masowymi,
 - osuwiska;
- Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 „Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka”;
- strefy ochrony pośredniej ujęcia wód podziemnych w Rudniku, gmina Rudnik, powiat raciborski, województwo śląskie;
- strefy ochrony bezpośredniej ujęcia wód w Szonowicach, gmina Rudnik, powiat raciborski, województwo śląskie;
- krajobrazu priorytetowego nr 38 „Miedonia-Sławików”, wyznaczonego w Audycie krajobrazowym województwa śląskiego.

Na załączniku graficznym nr 1 do niniejszego opracowania przedstawiono granice obszarów opracowania na tle ortofotomapy. Na załączniku graficznym nr 2 przedstawiono granice projektowanych obszarów na tle uwarunkowań

3. ISTNIEJĄCY STAN ŚRODOWISKA

3.1. POŁOŻENIE FIZYCZNOGEOGRAFICZNE, GEOMORFOLOGIA TERENU

Na obszarze gminy Rudnik dominuje podprovincja Niziny Śląskiej, obejmująca całą zachodnią i środkową część powiatu raciborskiego wraz z doliną Odry. W granicach gminy występują dwa mezoregiony: Płaskowyż Głubczycki (318.58) oraz Kotlina Raciborska (318.59), na terenie których rozlokowane są obszary objęte projektem planu miejscowego – etap V.

Płaskowyż Głubczycki stanowi równinę lessową o krajobrazie zbliżonym do wyżynnego, wyniesioną na wysokość 235–260 m n.p.m. Charakterystycznymi elementami jego rzeźby są słabo nachylone powierzchnie wierzchołków oraz gęsta sieć nieckowatych, suchych dolin. Jest to region typowo rolniczy, w którym dominują urodzajne gleby. Osady lessowe, o niewielkiej miąższości, przykrywają utwory piaszczyste i gliniaste.

Kotlina Raciborska jest najdalej na południe wysuniętą częścią Niziny Śląskiej. Rozciąga się wzdłuż biegu Odry na terenie powiatu raciborskiego, a następnie w kierunku Kędzierzyna-Koźła i Krapkowic. Jej wysokości sięgają nieco poniżej 200 m n.p.m. Jest

to obszar o słabo urozmaiconej, równinnej rzeźbie, w której różnice wysokości zwykle nie przekraczają 3 m. Niewielkie urozmaicenia stanowią zagłębienia w formie starorzeczy, często podmokłych lub wypełnionych wodą. W dolinie Odry występują charakterystyczne terasy akumulacyjne: zalewowa (0,5–2,0 m) oraz nadzalewowa (4–7 m ponad poziom rzeki). Dno Kotliny zbudowane jest z osadów holocenów – przede wszystkim gliniastych i pyłowych, rzadziej ilastych i piaszczystych – o zróżnicowanej miąższości. Pod nimi zalegają utwory okruchowe, głównie piaski i żwiry.

Ukształtowanie terenu gminy Rudnik jest w przeważającej części równinne, z deniwelacjami nieprzekraczającymi 3–5 m i spadkami w granicach 0–3%. Miejscami pojawia się rzeźba falista o deniwelacjach 5–10 m i spadkach 3–5%. Krajobraz wzbogacają płaskodenne obniżenia dolin cieków wodnych, wypełnione systemem teras zalewowych i nadzalewowych.

3.2. WARUNKI WODNE

Gmina Rudnik charakteryzuje się bogatym systemem wód powierzchniowych, składa się na niego przede wszystkim największa w regionie rzeka Odra, a także liczne ciekі niższego rzędu w większości przekształcone w sieć melioracyjną. Cały obszar gminy znajduje się w dorzeczu Odry. Rzeka Odra stanowi na długości ok. 8 km wschodnią granicę gminy. Koryto Odry na odcinku przebiegającym przez teren gminy jest uregulowane. Z racji bezpośredniego sąsiedztwa Odry wschodnia część gminy jest zagrożona okresowymi podtopieniami. Zagrożenia jakie występują dla niektórych obszarów opracowania to podtopienia związane ze spływem wody z pól uprawnych.

3.3. WODY PODZIEMNE

Gmina Rudnik leży częściowo w obrębie Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) 332 „Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka”. W granicach tego zbiornika położona jest również część obszarów objętych przedmiotowym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego – etap V.

Jest to zbiornik wód podziemnych o środowisku porowym, obejmujący podłączone hydraulicznie struktury trzeciorzędowe sarmatu oraz tzw. głęboki czwartorzęd. Dla GZWP 332 sporządzono dokumentację wykonaną w ramach projektu: *„Wykonanie programów i dokumentacji geologicznej określających warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP) dla potrzeb planowania i gospodarowania wodami dorzeczy”*.

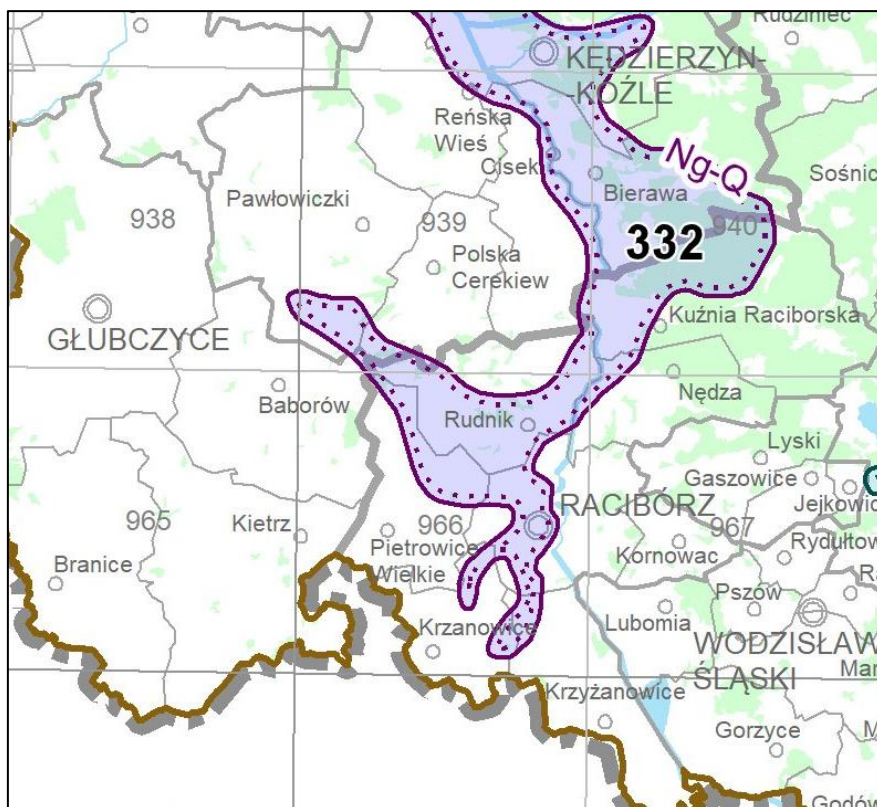
Ustalenia zawarte w opracowaniu hydrogeologicznym służą nie tylko formalnemu ustanowieniu obszaru ochronnego, lecz także wdrożeniu programów gospodarowania wodami w obszarach dorzeczy. Celem tych działań jest osiągnięcie dobrego stanu wód podziemnych, wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę pitną, oraz kształtowanie korzystnych warunków środowiskowych dla ekosystemów wodnych i lądowych.

Zgodnie z dokumentacją hydrogeologiczną powierzchnia GZWP 332 wynosi 461,1 km², co jest znacząco mniejsze od pierwotnie wyznaczonej powierzchni zbiornika, wynoszącej 1 350 km². Początkowo za GZWP uznawano całą strukturę hydrogeologiczną bez uwzględnienia kryteriów ilościowych dotyczących przewodności i wydajności wód.

	Zasoby dyspozycyjne [m ³ /d]	Powierzchnia GZWP [km ²]	Moduł zasobów dyspozycyjnych [l/sxkm ²]	Powierzchnia ONO+OWO [km ²]	Powierzchnia ONO [km ²]	Powierzchnia OWO [km ²]	Łączny pobór na obszarze GZWP [m ³ /d]
wg Kleczkowskiego	130 000	1350	1,11	1 800	800	1000	-
wg. Dok. Hydrogeologicznej	109 890	461,1	2,76	276,63	-	-	32 733

Tabela 1 . Charakterystyka GZWP 332 (źródło: Dokumentacja hydrogeologiczna określająca warunki hydrogeologiczne w związku z ustanowieniem obszarów ochronnych Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 – Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka. Państwowy Instytut Geologiczny, Warszawa 2013)

W przedmiotowej dokumentacji przy wyznaczaniu granic zbiornika kierowano się kryteriami ilościowymi i jakościowymi podstawowymi, które powinny cechować GZWP: wydajność potencjalna otworu studziennego 70m³/h, wydajność ujęcia powyżej 10 000 m³/d, przewodność powyżej 10m²/h, klasa wód I. Dla GZWP Nr 332 wyznaczono projektowany obszar ochronny, którego powierzchnia wynosi 276,63 km² i składa się z sześciu części. W obszarze ochronnym wyznaczono podobszary według kryterium podatności: bardzo podatne A (izochrona do 5 lat) i C średnio podatne (izochrona powyżej 25 lat), ale włączone w obszar ochronny ze względu na zagospodarowanie terenu.

Ryc. 32. Zasięg występowania wód podziemnych stan na 31.12.2020 r.,
 źródło: <https://www.isok.gov.pl/>

Dla Głównego Zbiornika Wód Podziemnych 332 „Subniecka Kędzierzyńsko-Głubczycka” wyznaczona jest także projektowana granica ochronna tego zbiornika. W granicy tej znajdują się obszary objęte projektem planu położone w miejscowościach: Rudnik, Lasaki, Grzegorzowice, Ligota Książęca, Łubowice i Brzeźnica.

3.4. WODY POWIERZCHNIOWE

Teren gminy odwadniają cztery główne ciekі powierzchniowe wraz ze swoimi dopływami. Są to:

- rzeka Odra wraz z lewobrzeżnymi dopływami,
- potok Dzielniczka wraz z dopływami,
- rzeka Cisek wraz z dopływami,
- potoki K2, K3, K5, K6, K7, K8, K9, K10.

Rzeka Dzielniczka, lewobrzeżny dopływ Odry, posiada swoje źródła w sołectwie Szonowice i płynie w kierunku północnym poza granice gminy. Rzeka Cisek, lewobrzeżny dopływ Odry, płynie od sołectwa Modzurów w kierunku północnym. Do Odry, jako jej lewobrzeżne dopływy, uchodzą potoki z sołectw Szonowice, Czerwięcice, Brzeźnica oraz sołectwa Sławików i Ligota Książęca. Potok Brzeźnicki - K3 biegnie od Czerwięcic wzdłuż całej miejscowości Brzeźnica, uchodzi w tej miejscowości do Odry. Potok Ligocki – K5 biegnie przez miejscowość Ligota Książęca i uchodzi w tej miejscowości do Odry. Potok K2 posiada swoje źródła w miejscowości Szonowice, płynie w kierunku wschodnim i uchodzi do rzeki Odry w miejscowości Miedonia. Całą sieć hydrologiczną gminy uzupełniają rowy melioracyjne odwadniające tereny rolne i leśne. Na wschód od gminy Rudnik położone są liczne zbiorniki wodne.

Na niektórych obszarach objętych projektem planu występują wody stojące lub wody płynące w postaci cieków wodnych. Na terenach rolnych oraz przeznaczonych pod zabudowę występują rowy melioracyjne.

3.5. WARUNKI KLIMATYCZNO – METEOROLOGICZNE

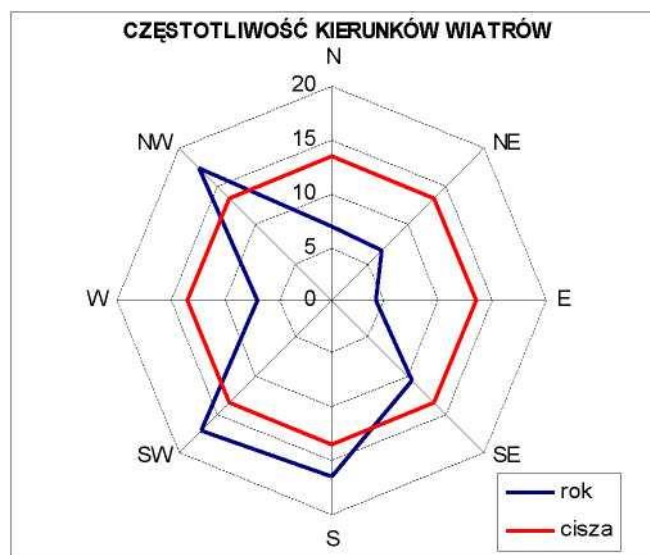
Powiat raciborski znajduje się w krainie klimatycznej zwanej „Bramą Morawską” według podziału Polski na regiony klimatyczne E. Romera. Jest to obszar o korzystnych warunkach klimatycznych, należący do grupy najcieplejszych stref klimatycznych w Polsce, charakteryzujący się najdłuższym okresem wegetacji. Poniżej przedstawiono podstawowe dane charakteryzujące klimat gminy Rudnik:

- Temperatura powietrza
 - średnia temperatura roczna 8,0°C
 - średnia temperatura stycznia -2,1°C
 - średnia temperatura lipca 18,0°C
 - dni z przymrozkami 100-110
 - okres wegetacyjny 220 dni
- Opady atmosferyczne
 - średnia roczna 656 mm
 - dni z opadem 170 dni
 - w tym ze śniegiem 45 dni
 - pokrywa śnieżna 60 dni
- Zachmurzenie
 - maksymalne od listopada do stycznia
 - minimalne od sierpnia do września
- Wilgotność względna powietrza o godz. 13.00
 - średnia dobowa 78%
 - dni z mgłą 34,3
- Usłonecznienie
 - średnie w roku ok.1400 godz.
 - dni z usłonecznieniem ponad 10 godzin 30
- Wiatry - wzdłuż osi Odry (N-S)

Zimą i jesienią przeważa wiatr z kierunku południowego, wiosną i latem odwrotnie - z północnego, występuje duży udział cisz - 18, 6%. Średnie prędkości wiatrów wahają się od 1,7 do 3,4 m/s.

Na warunki klimatu lokalnego w gminie Rudnik znaczący wpływ ma ukształtowanie terenu. Wyróżnić można odrębne klimaty lokalne Płaskowyżu Głubczyckiego oraz doliny Odry.

Płaskowyż Głubczycki cechuje się zróżnicowaniem warunków klimatycznych w zależności od ekspozycji terenu. Klimat tego obszaru jest korzystny dla działalności rolniczej oraz osadnictwa. Specyficzne mikroklimaty występują w wąskich dolinkach bocznych, które są słabo przewietrzane i narażone na częste inwersje temperatur. Warunki te nie sprzyjają uprawom wrażliwym na przymrozki ani rozwojowi grzybieli, a także są mniej korzystne dla osadnictwa.

Ryc. 33. Częstość kierunków wiatru w gminie Rudnik
źródło: Strategia Rozwoju Powiatu Raciborskiego

Szeroka, płaskodenna dolina Odry posiada cechy doliny inwersyjnej. Inwersji tych notuje się jednak stosunkowo niewiele i nie osiągają one większych miąższości. Ogólnie warunki klimatyczne doliny Odry nie są korzystne, zwłaszcza w obrębie najniżej położonych terenów pomiędzy wałami przeciwpowodziowymi. Dodatkowe pogorszenie warunków klimatycznych doliny powodują naturalne i sztuczne przegrody terenowe usytuowane poprzecznie do jej osi.

3.6. GLEBY

Gmina Rudnik posiada typowo rolniczy charakter. Jej teren jest przeważnie równinny, miejscami lekko falisty, co tworzy korzystne warunki fizjograficzne dla rozwoju rolnictwa. Szczególnie sprzyjające są warunki glebowe – aż 94% gruntów ornych zalicza się do klas najwyższych (I–IIIb), a większość z nich stanowią gleby lessowe. Wysoka urodzajność gleb w znacznym stopniu ukształtowała strukturę użytkowania gruntów, w której zdecydowanie dominują użytki rolne nad innymi formami, takimi jak powierzchnie zalesione.

Należy jednak zwrócić uwagę na niektóre czynniki ograniczające żyzność gleb. W przypadku gleb brunatnych obserwuje się niski poziom próchnicy, co wymaga stosowania wapnowania oraz odpowiedniego nawożenia organicznego.

Na terenie gminy Rudnik występują gleby wytworzone ze skał Płaskowyżu Głubczyckiego oraz Kotliny Raciborskiej.

Plaskowyż Głubczycki

Na obszarach objętych projektem miejscowego planu - w zachodniej części gminy przeważają gleby brunatne i bielcowe wytworzone z utworów pyłowych lessopodobnych. Charakteryzują się wysoką zawartością próchnicy, dobrymi warunkami fizycznymi, dobrą pojemnością wodną, posiadają dobrą zasobność w składniki pokarmowe. Ich odczyn jest obojętny lub lekko kwaśny. Zaliczają się do klas bonitacyjnych I do IIIa (gleby najlepsze, bardzo dobre i dobre). Są to gleby kompleksu pszenno-buraczanego, nadają się pod uprawę wszystkich ziemiopłodów i sadownictwa. Występują tutaj również gleby pyłowe wytworzone z utworów lessopodobnych, gorszych klas bonitacyjnych (IIIb do IVa), są to gleby kompleksu pszenno-ziemniaczanego. Na zboczach lokalnych dolinek o większych spadkach na skutek zachodzących procesów erozyjnych wartość tych gleb może się obniżać do klasy V. Przyczyną erozji są nieprawidłowo prowadzone zabiegi agrotechniczne, wadliwy układ pól, klimat, struktura gleb, wycinka zadrzewień.

Kotlina Raciborska

Na obszarach położonych objętych projektem planu położonych we wschodniej części gminy, gleby wytworzone są na podłożu piasków słabogliniastych i piasków gliniastych. Są to przeważnie gleby przepuszczalne, okresowo suche i ubogie w składniki pokarmowe. Zalicza się je do klasy bonitacyjnej IV b i V, są to gleby kompleksu zbożowo - pastewnego, lub do przeznaczenia na cele nierolnicze, np. zalesianie.

W dolinie Odry z kolei dominują mady. Mady są glebami aluwialnymi, powstającymi w dolinach rzek w wyniku osadzania materiału niesionego przez wody powodziowe. Charakteryzują się dużą żyznością, dobrą strukturą oraz wysoką zawartością składników pokarmowych niezbędnych dla roślin uprawnych. Mady występują głównie w dolinach rzecznych, na obszarach zalewowych i nadzalewowych, gdzie regularnie zachodzą procesy akumulacji osadów mineralnych. Są dobrze przepuszczalne i utrzymują odpowiednią wilgotność, co sprzyja uprawom rolniczym. Ich ograniczeniem może być podatność na okresowe podtapianie w czasie wezbrań rzek oraz nadmierna zawartość soli w przypadku słabo odsłoniętych lub źle odwadnianych terenów.

Część obszarów opracowania objętych projektem planu miejscowego – etap V, stanowi obecnie grunty rolne.

Poniżej podział gruntów ornych na klasy bonitacyjne w gminie Rudnik

Klasa	R I	R II	R III a	R III b	R IV a	R IV	R V	R VI	R VIz
Areał	178,68	1512,86	2416,26	1165,53	255,21	72,85	8,42	1,17	-

Tab. 2. Podział gruntów ornych na klasy bonitacyjne w gminie Rudnik, stan na rok 2022 [ha], dane UG Rudnik.

3.7. SUROWCE NATURALNE

Na terenie Gminy Rudnik obecność kopalin wynika głównie z budowy geologicznej struktur czwartorzędowych tworzących podłoże obszaru. Występują tu jedynie złoża kruszyw naturalnych oraz surowców ilastych wykorzystywanych w produkcji ceramiki budowlanej. Dominującym surowcem są piaski pochodzenia fluwioglacjalnego, występujące na całym obszarze gminy.

W obrębie Płaskowyzu Głubczyckiego piaski fluwioglacjalne przykryte są glinami piaszczystymi i lessopodobnymi. Utwory żwirowo-piaszczyste występują na terenach teras erozyjno-akumulacyjnych oraz akumulacyjnych rzek Odry i Psiny. Szczególne znaczenie mają żwiry i piaski doliny Odry, stanowiące główne źródło pozyskiwania kruszyw naturalnych. Miąższość złóż kruszywa w dolinie Odry wynosi średnio około 7 m, a właściwości fizyczne żwirów są bardzo dobre i stosunkowo jednorodne.

Oprócz surowców piaszczystych i żwirowych występują również surowce ilaste, takie jak muły rzeczne i gliny piaszczyste związane genetycznie z rzeką Odrą oraz gliny lessopodobne Płaskowyzu Głubczyckiego. Zasoby tych surowców nie należą jednak do wysokich, dlatego obszar nie stanowi potencjalnego źródła kopalin ilastych.

W granicach opracowania projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie występują udokumentowane złoża kopalin, a obecnie nie prowadzi się eksploatacji żadnych surowców naturalnych.

3.8. SZATA ROŚLINNA

W szacie roślinnej gminy Rudnik, w tym także na obszarach objętych projektem planu, istotną rolę odgrywają zbiorowiska antropogeniczne, rozwijające się na terenach silnie przekształconych w wyniku różnorodnej działalności człowieka. Do najczęściej spotykanych

należą zbiorowiska segetalne, które obecnie występują w postaci zubożałej i nieprzedstawiającej większej wartości przyrodniczej. W tej sytuacji szczególnej ochrony wymagają wszelkie fragmenty roślinności naturalnej bądź przypominającej naturalne układy pod względem składu gatunkowego. Obszary te wymagają jednak szczegółowego rozpoznania.

Na większości terenów gminy można spodziewać się potencjalnego występowania grądu subkontynentalnego *Tilio-Carpinetum*, a w dolinach cieków wodnych — zbiorowisk łęgowych ze związku *Alno-Ulmion*. Należą do nich m.in.:

- łągi jesionowo-wiązowe (*Fraxino-Ulmetum*) na wyższych terasach Odry,
- łągi jesionowo-olszowe (*Fraxino-Alnetum*) występujące w bezpośrednim sąsiedztwie drobnych cieków wodnych.

Stan rozpoznania środowiska przyrodniczego gminy, w zakresie występowania rzadkich i ginących gatunków flory i fauny, jest obecnie niepełny.

W dolinach rzecznych, w związku ze specyficznymi warunkami gruntowo-wodnymi, rozwija się roślinność łąkowa i bagienna. Prace melioracyjne przeprowadzone na użytkach zielonych spowodowały jednak głębokie odwodnienia oraz nieodwracalną degradację tych terenów. W konsekwencji doprowadziło to do zaniku roślinności charakterystycznej dla tradycyjnej gospodarki łąkarskiej oraz do znaczącego ograniczenia zasięgu cennych przyrodniczo łąk. Obecnie tereny łąkowe zajmują około 10% powierzchni gminy.

Roślinność łąkową uzupełnia roślinność bagienna, głównie zespoły trzcinowo-szuwarowe, które porastają brzegi Odry oraz liczne nieużytki zlokalizowane w jej dolinie.

Na obszarach opracowania występująca roślinność to roślinność urządzona na terenach zagospodarowanych oraz w głównej mierze roślinność uprawna na terenach rolnych.

3.9. LASY

W gminie Rudnik lasy zajmują mniej niż 8% jej powierzchni. Wskaźnik lesistości gminy jest około trzykrotnie niższy od przeciętnej lesistości województwa (25,5%) oraz kraju (27,5%). Niski udział lasów w strukturze użytkowania gruntów wynika z dużej presji na ich rolnicze wykorzystanie, co związane jest z wysoką jakością gleb. Udział gleb najwyższych klas bonitacyjnych (I–IIIb) w powierzchni gruntów ornych wynosi aż 94%. Stopień zalesienia należy uznać za zdecydowanie zbyt niski.

Lasy na terenie gminy zachowały się jedynie w postaci fragmentów, co jest konsekwencją

rolniczego charakteru tego obszaru. Występują one w kilkudziesięciu izolowanych płatach, z których największe, zlokalizowane w centralnej części gminy (okolice Czerwięcic), nie przekraczają powierzchni 100 ha.

Obszary leśne pełnią funkcje gospodarcze, turystyczne oraz ekologiczne. Ich znaczenie gospodarcze jest jednak niewielkie ze względu na: duże rozdrobnienie, młodą strukturę drzewostanów, małe zróżnicowanie gatunkowe oraz niską odporność siedliskową. Funkcja gospodarcza sprowadza się głównie do prac pielęgnacyjnych oraz bieżących potrzeb właścicieli.

Walory turystyczno-wypoczynkowe lasów są ograniczone, przy czym największy potencjał w tym zakresie mają kompleksy leśne w rejonie wsi Czerwięcice. Występują tam bory mieszane świeże z drzewostanami w wieku 40–60 lat, które tworzą charakterystyczny mikroklimat sprzyjający rekreacji i regeneracji zdrowia. Młodsze drzewostany, do 40 lat, wymagają jednak wyznaczenia odpowiednich tras penetracji ze względu na ich podatność na uszkodzenia. Lasy podnoszą również atrakcyjność krajobrazową gminy.

Ważną rolą lasów jest pełnienie funkcji ekologicznych — glebochronnych, wiatrochronnych oraz klimatycznych. Ze względu na odmienność florystyczną i ekologiczną stanowią one cenny element wzbogacający otwarty krajobraz wiejski.

W granicy jednego obszaru opracowania projektu planu (zał nr 5) występuje fragment terenu o klasoużytku Ls III.

3.10. WARUNKI PRZYRODNICZE I KRAJOBRAZOWE – TERENY OBJĘTE OCHRONĄ PRAWNĄ

Na obszarze gminy Rudnik nie występują obszary objęte prawnymi formami ochrony przyrody i krajobrazu. Jedynie we wschodniej części gmina graniczy poprzez rzekę Odrę z Parkiem Krajobrazowym „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Cały obszar gminy, w tym tereny objęte projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, zaliczany jest do krajobrazów kulturowych (antropogenicznych). Są to przestrzenie ukształtowane i użytkowane przez człowieka, których równowaga utrzymywana jest dzięki celowym zabiegom i stałemu nakładowi pracy ludzkiej. Krajobraz rolniczy charakteryzuje się tu obecnością fauny i flory w znacznym stopniu kontrolowanej przez działalność człowieka, a także silnym antropogenicznym wpływem na gleby (m.in. nawożenie) oraz roślinność (zbiorowiska ruderalne, procesy neofityzacji).

Środowisko gminy, w tym obszary objęte projektem planu, cechuje się średnią odpornością na degradację oraz zróżnicowaną w przestrzeni zdolnością do regeneracji. Najbardziej odporne na degradację są ekosystemy wielkopowierzchniowe, o wysokim stopniu naturalności i bogatych powiązaniach funkcjonalnych między elementami ożywionymi i nieożywionymi. Charakteryzują się one zdolnością do buforowania negatywnych czynników zewnętrznych. Jednak tego rodzaju ekosystemy na terenie opracowania nie występują. Uproszczenie łańcuchów troficznych oraz silna ingerencja człowieka w procesy biocenotyczne obniża odporność miejscowych ekosystemów na zmiany.

Walory florystyczno-faunistyczne obszaru związane są przede wszystkim z nieużytkami, gruntami rolnymi użytkowymi w sposób ekstensywny (łąki, pastwiska) oraz z kompleksami leśnymi. Obserwuje się ogólną prawidłowość, że im bardziej ekstensywne są formy zagospodarowania, tym wyższa wartość przyrodnicza przestrzeni.

Zasoby użytkowe gminy reprezentowane są głównie przez grunty orne, w przeważającej części zaliczane do wyższych klas bonitacyjnych (I–III), które wykorzystywane są rolniczo. Nieliczne kompleksy leśne, pomimo znacznego stopnia przekształcenia, posiadają istotną wartość ekologiczną i biocenotyczną.

Na terenie gminy można wyróżnić następujące walory krajobrazowe:

- **niskie** – obszary intensywnie użytkowane rolniczo, ubogie w elementy przyrodniczo wzbogacające,
- **średnie** – mozaika pól, łąk i zadrzewień,
- **wysokie** – mozaika pól, łąk i zadrzewień wpisana w urozmaiconą rzeźbę terenu.

Obszary opracowania objęte projektem planu miejscowego w większości charakteryzują się małymi lub średnimi walorami krajobrazowymi.

4. POTENCJALNE ZMIANY STANU ŚRODOWISKA W PRZYPADKU BRAKU REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU – WARIANT „0”

W przypadku braku uchwalenia projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zagospodarowanie analizowanych terenów będzie odbywało się na podstawie obowiązujących dokumentów planistycznych, a w najbliższej perspektywie również ustaleń planu ogólnego gminy Rudnik.

Przeznaczenia terenów określone w projekcie miejscowego planu są zgodne z funkcjami dopuszczonymi w strefach planistycznych wyznaczonych w planie ogólnym. W związku z tym brak realizacji projektu planu nie powinien prowadzić do zasadniczo odmiennego kierunku zagospodarowania tych obszarów. Uchwalenie planu miejscowego pozwoli natomiast na szczegółowe określenie zasad, parametrów i wskaźników zagospodarowania oraz wymagań dotyczących ochrony środowiska.

Wariant „0” nie oznacza zatem zachowania terenów w ich obecnym stanie, ponieważ możliwość ich przyszłego zagospodarowania wynika również z planu ogólnego. Realizacja projektu miejscowego planu umożliwi jednak bardziej uporządkowane i kontrolowane przekształcanie przestrzeni, zgodnie z zasadami ładu przestrzennego, ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

5. ISTNIEJĄCE PROBLEMY OCHRONY ŚRODOWISKA ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI DOTYCZĄCE OBSZARÓW PODLEGAJĄCYCH OCHRONIE PRAWNEJ

W granicach terenów objętych opracowaniem nie występują obszary podlegające ochronie prawnej. Od strony wschodniej gmina Rudnik graniczy, poprzez rzekę Odrę, z obszarem Parku Krajobrazowego „Cysterskie Kompozycje Krajobrazowe Rud Wielkich”.

Na terenie gminy, w jej wschodniej części, wzdłuż doliny Odry przebiegają istotne korytarze ekologiczne o znaczeniu ponadregionalnym i międzynarodowym. Należą do nich:

- ponadregionalny korytarz migracji ptaków „Dolina Górnej Odry”,
- międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Odra – Olza”,
- korytarz migracji ssaków kopytnych K/LR-Odra/1,
- korytarz ichtiologiczny rzeki Górna Odra.

Obecność tych korytarzy świadczy o istotnym znaczeniu doliny Odry w systemie przyrodniczym regionu, zarówno jako przestrzeni migracji i wymiany genetycznej gatunków, jak i elementu łączącego obszary o wysokich walorach przyrodniczych.

W granicach korytarza ornitologicznego zlokalizowanych jest 14 obszarów objętych projektem mpzp.

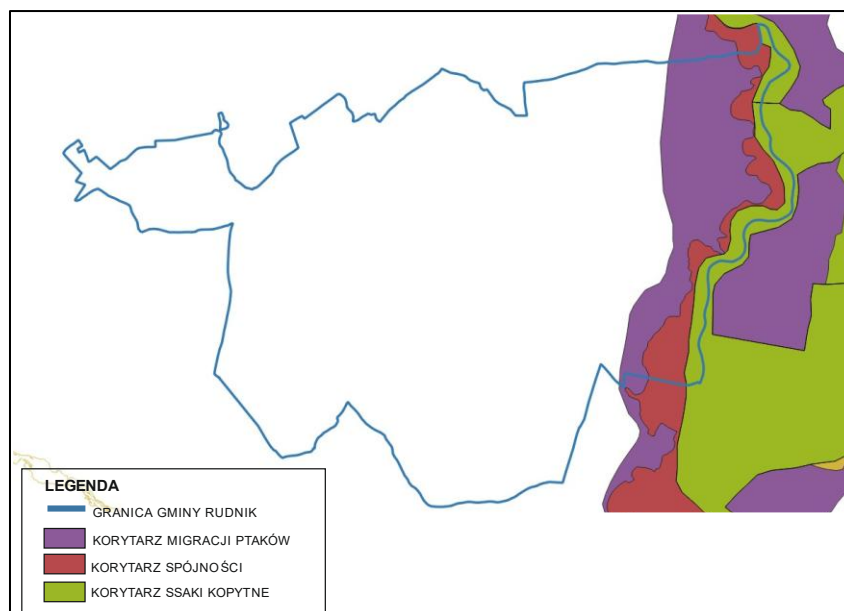
Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, realizowany w ramach etapu V nie powinien wywierać negatywnego wpływu na funkcjonowanie korytarza migracji ptaków. Walory biocenotyczne terenów objętych opracowaniem należy ocenić jako średnie i niskie. Potencjalnym niekorzystnym oddziaływaniem wynikającym z realizacji ustaleń planu będzie zmniejszenie powierzchni biologicznie czynnej. Nie przewiduje się jednak, aby miało to wpływ na przebieg i prawidłowe funkcjonowanie korytarza migracyjnego ptaków.

Minimalny pułap wysokości przelotu ptaków rozpoczyna się powyżej koron drzew, tj. na wysokości około 30 m. W odniesieniu do korytarza migracji ptaków rekomenduje się wprowadzenie zakazu lokalizacji zabudowy mogącej utrudniać migrację bądź zwiększać śmiertelność ptaków, w szczególności budynków przekraczających wysokość 55 m.

Do zidentyfikowanych problemów ochrony środowiska na obszarze gminy Rudnik należą:

- degradacja gleb, w tym gleb organicznych, będąca konsekwencją nadmiernego stosowania nawozów sztucznych i pestycydów,
- konieczność właściwego zagospodarowania odpadów przemysłowych oraz ograniczenia ich uciążliwości do granic poszczególnych działek.

W granicach korytarza spójności znajduje się fragment jednego terenu opracowania w miejscowości Ligota Książęca przeznaczony pod zabudowę usługową oraz mieszkaniowo-usługową realizowaną w sąsiedztwie istniejącej już zabudowy. W tym przypadku granica korytarza spójności obszarów chronionych może zostać lekko zawężona, jednak nie zostanie przerwana. Dla tego obszaru niekorzystny wpływ projektowanych zmian na środowisko będzie polegał na zmniejszeniu powierzchni biologicznie czynnej. Realizacja projektu planu miejscowego w tym zakresie nie powinna wpłynąć negatywnie na funkcjonowanie korytarza spójności obszarów chronionych, gdyż obszar ten znajduje się w granicach istniejącej już zabudowy miejscowości.

Ryc. nr 34 . Korytarze ekologiczne na tle granic gminy Rudnik
Źródło : opracowanie własne

6. PRZEWIDYWANE ZNACZĄCE ODDZIAŁYWANIA, W TYM ODDZIAŁYWANIA BEZPOŚREDNIE, POŚREDNIE, WTÓRNE, SKUMULOWANE, KRÓTKOTERMINOWE, ŚREDNIOTERMINOWE I DŁUGOTERMINOWE, STAŁE I CHWILOWE ORAZ POZYTYWNE I NEGATYWNE, NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU, A TAKŻE NA ŚRODOWISKO

Zakres i natężenie potencjalnych skutków środowiskowych realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jest rezultatem nałożenia się specyficznych oddziaływań projektowanych funkcji lub sposobów użytkowania terenów na cechy środowiska w szczególności dotyczące jego wrażliwości i podatności na degradację.

Realizacja ustaleń planu będzie wiązała się przede wszystkim z przekształceniem terenów otwartych i biologicznie czynnych poprzez ich zabudowę, a także z wprowadzeniem nowych źródeł oddziaływań i potencjalnych uciążliwości środowiskowych, w tym:

- emisji zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych,

- powstawania ścieków sanitarnych,
- obniżenia infiltracji i retencyjności terenu z jednoczesnym powstawaniem wód opadowych,
- powstawania odpadów komunalnych i odpadów z działalności gospodarczej,
- wprowadzenie źródeł niskiej emisji z instalacji grzewczych budynków mieszkalnych i usługowych oraz z projektowanej komunikacji.

Poniżej przedstawiono natężenie i zasięg potencjalnych skutków środowiskowych dla poszczególnych komponentów.

6.1. WPŁYW NA POWIERZCHNIĘ ZIEMI ŁĄCZNIE Z GLEBĄ

Na obszarze objętym projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego istotnym źródłem antropopresji będzie realizacja nowej zabudowy. Przekształcenia powierzchni terenu wynikać będą z konieczności przeprowadzenia prac ziemnych związanych z posadowieniem projektowanych obiektów, zapewnieniem obsługi komunikacyjnej, wykonaniem nawierzchni utwardzonych (m.in. dróg dojazdowych i parkingów) oraz wyposażeniem terenu w niezbędną infrastrukturę techniczną.

Negatywne oddziaływania na środowisko będą rezultatem ingerencji w naturalną strukturę gleb, prowadzącej do ich trwałych i czasowych przekształceń, obejmujących w szczególności:

- wyłączenie gleb z dotychczasowego użytkowania w związku z planowanym zainwestowaniem części obszaru,
- zniekształcenie struktury gleb w wyniku ich zagęszczenia i ugniatania podczas prowadzenia robót,
- możliwość przesuszenia bądź nadmiernego zawodnienia gleb wskutek zakłócenia stosunków wodnych, spowodowanego niewłaściwym prowadzeniem prac ziemnych.

Na etapie zagospodarowywania terenów szczególne znaczenie przypisuje się ochronie warstwy próchnicznej gleby. Powinna ona zostać zebrana, odpowiednio zeskładowana, a następnie wykorzystana gospodarczo, np. do rekultywacji terenów przekształconych

lub kształtowania zieleni. Natomiast grunt rodzimy pozyskiwany z wykopów pod fundamenty może znaleźć zastosowanie przy niwelacji terenu bądź w innych pracach inżynierskich.

6.2. WPLYW NA KLIMAT

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie będzie oddziaływać w sposób istotny na lokalne warunki klimatyczne. W celu poprawy przewietrzania obszaru wskazane jest jednak kształtowanie zagospodarowania terenów w sposób kontrastowy termicznie, tj. poprzez sąsiedztwo powierzchni o różnicowanym stopniu nagrzewania się.

Przy projektowanej zabudowie należy wprowadzić odpowiednio zaplanowaną zieleni towarzyszącą, pełniącą funkcję „rusztu melioracji klimatycznej”, sprzyjającego intensyfikacji ruchów pionowych mas powietrza. Efektywnie funkcjonujące tereny zieleni będą ponadto wspierały regenerację jakości powietrza atmosferycznego, działając jako naturalny biologiczny filtr.

6.3. WPLYW NA RÓŻNORODNOŚĆ BIOLOGICZNĄ, ZWIERZĘTA I ROŚLINY ORAZ KRAJOBRAZ

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego nie powinien powodować pogorszenia warunków przyrodniczych ani obniżenia jakości walorów krajobrazowych analizowanego obszaru. Realizacja ustaleń planu nie będzie stanowiła istotnego zagrożenia dla środowiska przyrodniczego, pod warunkiem właściwej realizacji i eksploatacji inwestycji.

Dla zachowania i ochrony wartości krajobrazowych szczególne znaczenie ma dostosowanie formy architektonicznej nowoprojektowanych obiektów – ich bryły, gabarytów oraz detali architektonicznych – do lokalnych tradycji i uwarunkowań kulturowych. Ponadto obiekty te powinny charakteryzować się wysoką jakością estetyczną oraz harmonijnym wkomponowaniem w przestrzeń, co pozwoli ograniczyć potencjalne negatywne skutki wizualne i zapewni spójność krajobrazową obszaru.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania ustala następujące zasady ochrony środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego m.in.:

- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.*
- *zakaz lokalizowania spalarni odpadów i współspalarni odpadów;*
- *zakaz realizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych;*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny.*

6.4. WPLYW NA WODY POWIERZCHNIOWE I PODZIEMNE

Realizacja ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie oddziaływać na środowisko wodne przede wszystkim w zakresie:

- ograniczenia retencji gruntowej w wyniku wprowadzenia zabudowy i nawierzchni utwardzonych, przy jednoczesnym zwiększeniu ilości wód opadowych i roztopowych odprowadzanych do systemu kanalizacji,
- potencjalnego ryzyka zanieczyszczenia wód powierzchniowych i podziemnych w związku z pojawieniem się nowych źródeł presji środowiskowej.

Projektowane przeznaczenie terenów pod zabudowę stanowi potencjalne źródło obciążeń dla środowiska gruntowo-wodnego, choć należy podkreślić, że ich skala będzie ograniczona. Dla minimalizacji oddziaływań konieczne jest wdrożenie rozwiązań technicznych zabezpieczających środowisko przed zanieczyszczeniem. Ścieki bytowo-sanitarne docelowo powinny być odprowadzane do gminnej sieci kanalizacyjnej. Do czasu jej pełnego wyposażenia dopuszcza się stosowanie indywidualnych rozwiązań w zakresie gospodarki ściekowej, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

Dodatkowe zagrożenie dla środowiska gruntowo-wodnego mogą stanowić nieprawidłowe praktyki w gospodarce odpadami. Odpady powstające w związku z działalnością usługową, w zależności od ich rodzaju, powinny być selektywnie gromadzone w odpowiednio przystosowanych i szczelnych pojemnikach, zlokalizowanych w wyznaczonych miejscach. Ich

okresowy odbiór i zagospodarowanie powinny być prowadzone przez wyspecjalizowane podmioty zajmujące się unieszkodliwianiem bądź gospodarczym wykorzystaniem odpadów. Sposób czasowego magazynowania odpadów musi zapewniać ochronę przed infiltracją wód opadowych, które w procesie wymywania mogłyby stać się nośnikiem substancji zanieczyszczających.

Podobne zagrożenie stwarzają nieprawidłowo magazynowane surowce i materiały związane z działalnością usługową. Ich przechowywanie na terenach niezabezpieczonych, narażonych na bezpośredni kontakt z wodami opadowymi, stanowi istotny czynnik ryzyka dla jakości środowiska wodnego.

Większość obszarów objętych projektem planu położona jest w granicach Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 332 "Subniecka Kędzierzyńsko - Głubczycka" oraz część w granicach projektowanego obszaru ochronnego Głównego Zbiornika Wód podziemnych nr 332 – Subniecka Kędzierzyńsko – Głubczycka”.

W zakresie ochrony wód podziemnych i powierzchniowych projekt planu wprowadza następujące ustalenia.:

- *ustala się obowiązek prowadzenia gospodarki odpadami zgodnie z regulaminem utrzymania czystości i porządku na terenie Gminy Rudnik oraz zgodnie z przepisami o odpadach i o utrzymaniu czystości i porządku w gminach;*
- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska.*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny.*

Na rysunku miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego zaznaczono granicę strefy ochronnej pośredniej ujęcia wody podziemnej w Rudniku, zlokalizowanego na terenie gminy Rudnik, powiatu raciborskiego, województwa śląskiego. Strefa ochronna została ustanowiona

w celu zabezpieczenia zasobów wód podziemnych wykorzystywanych do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia. Ustalenia projektu planu uwzględniają przebieg strefy ochronnej oraz nie dopuszczają zagospodarowania, które mogłoby powodować zagrożenie dla jakości i ilości wód podziemnych. Realizacja ustaleń planu, przy zachowaniu przepisów odrębnych w zakresie ochrony ujęć wód, nie będzie powodować znaczących negatywnych oddziaływań na środowisko wodne.

Dodatkowym elementem ochrony zasobów wodnych jest uwzględnienie w projekcie planu ograniczeń wynikających z położenia części obszarów w odległości do 500 m od granic cmentarzy, dotyczących lokalizacji ujęć wody służących zaopatrzeniu sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych.

6.5. WPLYW NA JAKOŚĆ POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO

Potencjalnie niekorzystny wpływ realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na jakość powietrza atmosferycznego będzie wynikał z powstania nowej zabudowy, która stanie się źródłem emisji zanieczyszczeń, głównie w związku z procesami grzewczymi oraz obsługą komunikacyjną. Skala oddziaływania źródeł grzewczych na stan sanitarny powietrza zależeć będzie przede wszystkim od parametrów technicznych zastosowanych urządzeń oraz rodzaju wykorzystywanego paliwa.

Dla ochrony jakości powietrza atmosferycznego niezbędne jest wyeliminowanie urządzeń grzewczych o przestarzałych rozwiązaniach technologicznych, a także całkowite wykluczenie praktyki spalania odpadów w instalacjach indywidualnych. Zasadnicze znaczenie ma zastosowanie nowoczesnych, wysokosprawnych systemów grzewczych charakteryzujących się korzystnym bilansem energetyczno-emisyjnym, co pozwoli na znaczące ograniczenie emisji substancji szkodliwych do atmosfery.

Projekt planu posiada następujące ustalenia dotyczące jakości powietrza atmosferycznego:

- *wymagania w zakresie ochrony powietrza, wód, gleby, ziemi, ochrony przed wibracjami i polami elektromagnetycznymi należy realizować zgodnie z obowiązującymi przepisami odrębnymi z zakresu ochrony środowiska*
- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych*

i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny.

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego określa wskaźniki powierzchni biologicznie czynnej dla poszczególnych przeznaczeń terenów, gwarantujące zachowanie odpowiedniego udziału zieleni w strukturze zagospodarowania.

6.6. WPŁYW USTALEŃ PROJEKTU PLANU NA KLIMAT AKUSTYCZNY

Tereny przeznaczone pod zabudowę nie będą powodowały istotnych zmian w istniejących warunkach akustycznych. Potencjalne oddziaływania hałasowe związane będą głównie z funkcjonowaniem urządzeń technologicznych, w tym instalacji wentylacyjnych i klimatyzacyjnych.

Kluczowe znaczenie dla ograniczenia uciążliwości akustycznej nowoprojektowanych obiektów ma właściwe rozwiązanie projektowe, obejmujące w szczególności lokalizację elementów instalacyjnych (czerpni, wyrzutni powietrza) oraz zapewnienie odpowiedniej izolacyjności przegród budowlanych – okien, drzwi, bram, ścian i dachów. Parametry te powinny być dostosowane do poziomu hałasu występującego wewnątrz pomieszczeń, co pozwoli zminimalizować ryzyko emisji ponadnormatywnego hałasu do otoczenia.

Projekt planu posiada następujące zapisy dotyczące hałasu:

- *wszelkie uciążliwości związane z planowaną działalnością nie mogą przekraczać dopuszczalnych norm; nakaz stosowania rozwiązań technologicznych i infrastrukturalnych chroniących przed emisją zanieczyszczeń i hałasu w stopniu zapewniającym oddziaływanie inwestycji jedynie w granicach terenu, do którego inwestor ma tytuł prawny*

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego należy wprowadzić nieprzekraczalne linie zabudowy, usytuowane w odległości adekwatnej do potrzeb ochrony obiektów przed oddziaływaniem hałasu generowanego przez drogi publiczne.

6.7. WPŁYW NA POZIOM NIEJONIZUJĄCEGO PROMIENIOWANIA ELEKTROMAGNETYCZNEGO

Podstawę prawną w zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi stanowią przepisy ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (*Dział VI Ochrona przed polami elektromagnetycznymi*) (Dz. U. z 2025 r. poz. 647) oraz rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. z 2019 r. poz. 2448).

W zakresie ochrony przed polami elektromagnetycznymi, obowiązują zasady dotyczące budowy i lokalizacji urządzeń i sieci infrastruktury technicznej, określone w przepisach odrębnych z zakresu dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku oraz sposobów sprawdzania dotrzymania tych poziomów.

6.8. ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII

Ustalenia projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wprowadzają możliwość wykorzystania odnawialnych źródeł energii, przy jednoczesnym ograniczeniu potencjalnych oddziaływań na środowisko. Dopuszcza się lokalizację instalacji OZE o mocy zainstalowanej elektrycznej do 150 kW, z wyłączeniem instalacji wytwarzających energię z biomasy oraz elektrowni wiatrowych o mocy większej niż mikroinstalacje. W zakresie ciepłownictwa plan promuje stosowanie indywidualnych i grupowych źródeł ciepła przyjaznych środowisku, w tym urządzeń wykorzystujących OZE oraz rozwiązań kogeneracyjnych, niepowodujących przekroczeń dopuszczalnych norm jakości powietrza. W zakresie elektroenergetyki dopuszcza się uzupełniające zaopatrzenie w energię elektryczną pochodzącą z odnawialnych źródeł energii. Przyjęte rozwiązania sprzyjają ograniczeniu emisji zanieczyszczeń do powietrza oraz wpisują się w cele polityki klimatyczno-energetycznej, nie powodując istotnych negatywnych oddziaływań na środowisko.

6.9. WPŁYW NA ZABYTKI I DOBRA MATERIALNE

W granicach objętych projektem planu miejscowego znajdują się tereny o szczególnych wartościach kulturowych i historycznych, wymagających zachowania i ochrony

- **Strefa „A” ścisłej ochrony konserwatorskiej** obejmuje teren w miejscowości Rudnik.

- **Strefa „B” ochrony konserwatorskiej** obejmuje teren w miejscowości Strzybnik.

Realizacja ustaleń planu na wskazanych obszarach może potencjalnie oddziaływać na zabytki i dobra kultury – w szczególności poprzez wprowadzanie nowej zabudowy, zmiany układów przestrzennych, czy możliwość ingerencji w grunty objęte stanowiskami archeologicznymi. Oddziaływania te mogą mieć charakter negatywny, jeśli nie zostaną odpowiednio zabezpieczone w procesie inwestycyjnym.

Ustala się następujące zasady ochrony dziedzictwa kulturowego i zabytków:

W granicach opracowania znajduje się obszar objęty strefą „A” ochrony konserwatorskiej w miejscowości Rudnik, na terenie oznaczonym symbolem:

A1U-ZP oraz A6MN – zgodnie z rysunkiem planu;

W granicach opracowania znajduje się obszar objęty strefą „B” ochrony konserwatorskiej w miejscowości Strzybnik, na terenie oznaczonym symbolem: B1U – zgodnie z rysunkiem planu;

W granicach strefy „A” – ochrony konserwatorskiej, o której mowa w pkt 1 obowiązują następujące ustalenia:

- a) zachowanie historycznego układu przestrzennego - rozplanowania ulic, placów, linii zabudowy, kompozycji wnętrz urbanistycznych i kompozycji zieleni,*
- b) ustala się zachowanie i ochronę historycznych układów zieleni oraz ich kompozycji przestrzennej poprzez prowadzenie prac pielęgnacyjnych, nasadzeniowych i porządkowych, służących utrzymaniu czytelności historycznego układu przestrzennego;*
- c) ustala się zakaz naruszania krajobrazowej kompozycji przestrzennej obszaru;*
- d) ustala się zakaz nadbudowy historycznej zabudowy oraz zakaz jej rozbudowy od strony elewacji frontowej;*
- e) ustala się nakaz stosowania tradycyjnych pokryć dachowych, w szczególności dachówki ceramicznej, blachy płaskiej oraz papy, w naturalnej kolorystyce, w tym odcieniach ceglanych, szarości i antracytu;*
- f) ustala się zakaz stosowania blachodachówek oraz pokryć dachowych imitujących gont;*

- g) ustala się nakaz stosowania tradycyjnych materiałów wykończeniowych elewacji, w szczególności tynków w jasnej, naturalnej kolorystyce oraz cegły w naturalnym kolorze;*
- h) nakazuje się zachowanie ekspozycji historycznej zabudowy oraz historycznej kompozycji przestrzennej zespołu pałacowo-parkowego;*
- i) zakazuje się lokalizacji nowej zabudowy w sposób powodujący przesłonięcie, ograniczenie ekspozycji lub naruszenie historycznych powiązań widokowych z zabudową historyczną;*
- j) pomiędzy historyczną zabudową a nową zabudową należy zachować niezabudowany pas terenu pełniący funkcję strefy buforowej, zapewniający ochronę ekspozycji historycznej zabudowy oraz czytelność historycznego założenia przestrzennego.*

W granicach strefy „B” – ochrony konserwatorskiej, o której mowa w pkt 2 obowiązują następujące ustalenia:

- a) nakaz zachowania i ochrony historycznej bryły budynku;*
- b) nakaz zachowania istniejących, historycznych form dachów oraz zakaz nadbudowy budynku;*
- c) nakaz zachowania istniejących, historycznych otworów okiennych i drzwiowych;*
- d) nakaz zachowania i remontowania historycznej stolarki okiennej i drzwiowej, z możliwością jej wymiany wyłącznie w przypadku bardzo złego stanu technicznego, pod warunkiem zachowania jej pierwotnego wyglądu;*
- e) nakaz stosowania materiałów wykończeniowych nawiązujących do materiałów oryginalnych, w szczególności dachówki ceramicznej oraz cegły;*
- f) zakaz wykonywania docieplenia elewacji od strony zewnętrznej.*

Powyższe zapisy gwarantują, że wszelkie planowane działania inwestycyjne będą prowadzone w sposób nienaruszający wartości dziedzictwa kulturowego i historycznego. W szczególności ustalenia dotyczące obowiązku prowadzenia badań archeologicznych oraz konieczności respektowania wymogów konserwatorskich stanowią skuteczny mechanizm ochrony.

6.10. RYZYKO POWSTAWANIA POWAŻNYCH AWARII

W projekcie planu wprowadza się zakaz realizacji zakładów o zwiększonym ryzyku i zakładów o dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, określonych w przepisach odrębnych

6.11. RUCHY MASOWE I OSUWISKA

Na jednym obszarze objętym opracowaniem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego w miejscowości Brzeźnica stwierdzono występowanie osuwisk. Obszar ten został odpowiednio oznaczony na rysunku planu.

Zapisy planu miejscowego wprowadzają następujące zasady zagospodarowania tych terenów:

- *przy realizacji obiektów budowlanych oraz wykonywaniu prac ziemnych na obszarach zagrożonych ruchami masowymi nakazuje się uwzględnienie aktualnych warunków geotechnicznych;*

W szczególności wymaga się przeprowadzenia odpowiednich badań podłoża gruntowego i przyjęcia takich rozwiązań technicznych, które ograniczą ryzyko wystąpienia niekorzystnych procesów geodynamicznych, w tym osuwisk i spływu mas ziemnych.

Przyjęte w planie zapisy pozwalają zminimalizować ryzyko związane z lokalnymi ruchami masowymi i zapewnić bezpieczeństwo projektowanych inwestycji. Stanowią one istotny element ochrony środowiska oraz zapobiegania zagrożeniom dla zdrowia i życia ludzi.

6.10. ODDZIAŁYWANIE NA WARUNKI ŻYCIA I ZDROWIE LUDZI

Realizacja nowej zabudowy nie powinna wiązać się z istotnym negatywnym oddziaływaniem na zdrowie ludzi. Uciążliwości związane z etapem budowlanym, takie jak emisja hałasu czy zwiększony ruch transportowy, będą miały charakter krótkotrwały i ograniczony czasowo. Prace prowadzone będą w porze dziennej, a generowany w tym okresie hałas ustanie całkowicie po zakończeniu robót. Natężenie dźwięków związanych z realizacją

inwestycji nie będzie znacząco odbiegało od hałasu typowego dla prac gospodarczych prowadzonych w istniejącej zabudowie.

W projekcie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, dla ochrony obecnych i przyszłych mieszkańców, przewidziano obowiązek zachowania powierzchni biologicznie czynnej. Mogą ją stanowić zarówno trawniki, jak i tereny zadrzewione czy zakrzewione. W przypadku nasadzeń roślinności wysokiej zaleca się ich lokalizowanie wzdłuż granic działek sąsiadujących bezpośrednio z terenami mieszkaniowymi. Rozwiązanie to pozwoli nie tylko na poprawę estetyki przestrzeni i łagodzenie ewentualnych dysharmonii krajobrazowych, lecz również na pełnienie funkcji bufora akustycznego, ograniczającego rozprzestrzenianie się hałasu.

Na rysunkach projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego wskazano granice stref sanitarnych 50 m i 150 m od granic cmentarzy oraz granicę odległości 500 m od granic cmentarzy.

W granicach stref sanitarnych 50 m i 150 m obowiązują ograniczenia dotyczące lokalizacji zabudowy oraz sposobu zagospodarowania terenów, wynikające z przepisów odrębnych dotyczących wymagań sanitarnych dla terenów położonych w sąsiedztwie cmentarzy. Ich uwzględnienie w projekcie planu służy ochronie warunków sanitarnych i zdrowia ludzi.

Ponadto wskazano granicę odległości 500 m od granic cmentarzy, w której uwzględniono ograniczenia dotyczące lokalizacji ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, wynikające z przepisów odrębnych.

Uwzględnienie powyższych ograniczeń w ustaleniach projektu planu ogranicza możliwość wystąpienia negatywnego oddziaływania na warunki sanitarne oraz zdrowie ludzi.

Przy zachowaniu ustaleń projektu planu oraz zapewnieniu odpowiedniego udziału terenów zielonych nie przewiduje się znaczącego negatywnego oddziaływania planowanych inwestycji na zdrowie ludzi.

6.11. INFORMACJE O MOŻLIWYM TRANSGRANICZNYM

ODDZIAŁYWANIU NA ŚRODOWISKO

W związku z realizacją ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Rudnik, nie wystąpi transgraniczne oddziaływanie na środowisko.

6.12. PROGNOZA ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO – ZESTAWIENIE

Prognoza wymaga określenia, w jakim zakresie elastyczność zapisów projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pozwala na przewidzenie charakteru oddziaływań poszczególnych ustaleń planu na środowisko. Realizacja ustaleń projektu planu wiązać się będzie z określonym typem zagospodarowania oraz wynikającymi z niego przekształceniami środowiska.

Na podstawie przeprowadzonej identyfikacji typów oddziaływań na środowisko przyrodnicze dokonano waloryzacji terenów objętych opracowaniem, uwzględniając elementy środowiska, na które ich zagospodarowanie będzie oddziaływać. W wyniku tej analizy wyróżniono grupy terenów, na których realizacja projektu planu wywoła oddziaływania pozytywne lub negatywne, jak również obszary, na których istnieją obecnie istotne presje środowiskowe, a wdrożenie planu nie spowoduje zmiany tego stanu.

Określając wpływ realizacji ustaleń projektu planu na poszczególne elementy środowiska, zastosowano kryteria dotyczące:

- **intensywności przekształceń** – nieistotne, nieznaczne, zauważalne, duże, zupełne;
- **czasowości oddziaływania** – stałe, okresowe, epizodyczne;
- **zasięgu przestrzennego** – miejscowe, lokalne, ponadlokalne, regionalne, ponadregionalne;
- **trwałości oddziaływania i przekształceń** – nieodwracalne, częściowo odwracalne, przejściowe, możliwe do rewaloryzacji.

Takie podejście pozwala na kompleksową ocenę potencjalnych skutków środowiskowych wynikających z realizacji projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego oraz na identyfikację działań minimalizujących ewentualne negatywne oddziaływania.

Wyniki tej klasyfikacji w postaci prognozy wpływu realizacji ustaleń planu na środowisko zostały zebrane w tabeli nr 3.

Nr terenu	Symbol terenu	Prognozowane wpływy na elementy środowiska												Wnioski
		Powietrze	Rzeźba terenu i krajobraz	Wody powierzchniowe	Wody podziemne	Gleby	Klimat	Warunki życia ludzi	Zwierzęta	Rośliny	Różnorodność biologiczna	Zasoby naturalne	Zabytki i dobra materialne	
1	MN	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	Projektowane zmiany mają niewielki wpływ na poszczególne elementy środowiska.
2	MN-MW-U	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
3	MN-U	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
4	U	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
5	US	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
6	U-P	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
7	U-ZP	○	+	+	○	○	+	+	+	+	+	○	○	Dodatkowo korzystny wpływ dzięki wprowadzeniu zieleni urządzonej.
8	KDZ	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	
9	KDL	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	
10	KDD	—	—	—	—	—	○	—	—	—	—	—	—	
11	RZP	—	—	○	○	—	○	+	○	—	—	—	○	
12	WS	○	○	+	○	○	+	+	+	+	+	○	○	Dodatkowo korzystny wpływ związany z ochroną i kształtowaniem wód.

Tabela 3. Zestawienie - poglądowa prognoza skutków wpływu realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik na środowisko przyrodnicze.

- + prognozowane oddziaływania pozytywne,
- prognozowane oddziaływania negatywne, o brak zmiany obecnego oddziaływania,
- oddziaływania niepewne.

7. CELE OCHRONY ŚRODOWISKA USTANOWIONE NA SZCZEBŁU MIĘDZYNARODOWYM, WSPÓLNOTOWYM I KRAJOWNYM, ISTOTNE Z PUNKTU WIDZENIA PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU ORAZ SPOSOBY, W JAKICH TE CELE I INNE PROBLEMY ŚRODOWISKA ZOSTAŁY UWZGLĘDNIONE PODCZAS OPRACOWYWANIA DOKUMENTU

Projekt miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego jak i niniejsze opracowanie zostały sporządzone z uwzględnieniem celów ochrony środowiska, które

zostały ustanowione w dokumentach strategicznych zarówno na szczeblu krajowym jak i międzynarodowym.

Dokumenty międzynarodowe:

- Konwencja Genewska w sprawie transgranicznego zanieczyszczenia powietrza na dalekie odległości z 1979 r. wraz z II protokołem siarkowym z 1994 r. (Oslo);
- Konwencja Berneńska o ochronie dzikiej fauny i flory europejskiej oraz ich siedlisk naturalnych z 1979 r.
- Ramowa Konwencja Narodów Zjednoczonych w sprawie zmian klimatu z Rio de Janeiro, 1992 r.,
- Konwencja Ramsarska o obszarach wodno – błotnych z 1971 r. ze zmianami w Paryżu (1982 r.) i Regina (1987 r.),
- Dyrektywy 43/92 EEC z 21 maja 1992 r. (z późn. zm.) w sprawie ochrony siedlisk naturalnych oraz dzikiej fauny i flory oraz Dyrektywy 79/409/EWG z 2 kwietnia 1979 r. o ochronie ptaków, będąca podstawą tworzenia Europejskiej Sieci Ekologicznej NATURA 2000

Dokumenty na szczeblu krajowym:

- Polityka ekologiczna Państwa w latach 2009-2012 z perspektywą do roku 2016
- Krajowa strategia ochrony i umiarkowanego użytkowania różnorodności biologicznej wraz z Programem działań
- Krajowy Program Zwiększania Lesistości
- Polityka Energetycznej Polski do 2030 roku oraz Krajowy plan działań w zakresie energii ze źródeł odnawialnych

8. ROZWIĄZANIA MAJĄCE NA CELU ZAPOBIEGANIE, OGRANICZANIE LUB KOMPENSACJĘ PRZYRODNICZĄ NEGATYWNYCH ODDZIAŁYWAŃ NA ŚRODOWISKO, MOGĄCYCH BYĆ REZULTATEM REALIZACJI PROJEKTOWANEGO DOKUMENTU, W SZCZEGÓLNOŚCI NA CELE I PRZEDMIOT OCHRONY OBSZARU NATURA 2000 ORAZ INTEGRALNOŚĆ TEGO OBSZARU

Nowe zagospodarowanie obszaru objętego projektem miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie wywoływać oddziaływania na środowisko przyrodnicze, których całkowite wyeliminowanie nie jest możliwe. Wpływ ten można

jednak w znacznym stopniu ograniczyć i zminimalizować. Zapisy zawarte w rozdziale 6 projektu mają na celu redukcję negatywnego oddziaływania na poszczególne elementy środowiska.

Poza ustaleniami wynikającymi z projektu planu, w celu ochrony środowiska oraz ograniczenia skutków negatywnych nowego zagospodarowania, zaleca się wprowadzenie następujących działań:

- stosowanie ażurowych ogrodzeń umożliwiających swobodną wędrówkę zwierząt,
- zachowanie odpowiedniego udziału terenów zielonych w strukturze zagospodarowania, co przyczyni się do poprawy warunków aerosanitarnych,
- na terenach przeznaczonych pod obiekty usługowe w ramach powierzchni biologicznie czynnej lokalizowanie nasadzeń drzew i krzewów od strony najbliższej zabudowy mieszkaniowej, wzdłuż granicy z obszarami chronionymi akustycznie,
- stosowanie przepuszczalnych nawierzchni, takich jak ekorasty, zamiast nieprzepuszczalnych powierzchni asfaltowych na placach i parkingach,
- w celu ograniczenia emisji hałasu drogowego – nasadzenie zieleni izolacyjnej wzdłuż dróg, zastosowanie tzw. „cichej nawierzchni” oraz wprowadzenie ograniczeń prędkości,
- podczas odśnieżania dróg i placów stosowanie piasku lub drobnoziarnistego żwiru zamiast soli, w celu ochrony wód powierzchniowych i podziemnych,
- zapewnienie drożności systemów odprowadzania wód opadowych z utwardzonych i szczelnych nawierzchni, w celu minimalizacji ryzyka przenoszenia zanieczyszczeń do środowiska wodnego.

Ponadto, dla ograniczenia lub eliminacji niekorzystnego wpływu realizacji projektu planu na środowisko, niezbędne jest ściśle przestrzeganie obowiązujących norm prawnych dotyczących ochrony poszczególnych komponentów środowiska.

9. WNIOSKI I PROPOZYCJE ROZWIĄZAŃ ALTERNATYWNYCH

Rozwiązaniem alternatywnym wobec realizacji przedmiotowego dokumentu jest rezygnacja z jego wdrożenia. Podejście takie byłoby jednak sprzeczne z zamierzeniami inwestycyjnymi oraz interesem ekonomicznym gminy, a także nie odpowiadałoby oczekiwaniom i potrzebom inwestorów.

W przypadku uwzględnienia zaleceń wynikających z prognozy nie przewiduje się powstawania istotnych oddziaływań na środowisko.

Wszystkie oddziaływania i przekształcenia będą miały charakter zmian koniecznych dla prawidłowego rozwoju przestrzennego gminy Rudnik.

10. PROPOZYCJE METOD ANALIZY SKUTKÓW REALIZACJI PROJEKTU

Monitoring skutków realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego będzie prowadzony w ramach analizy zmian w zagospodarowaniu przestrzennym, dokonywanej zgodnie z art. 32 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 1130) przez Wójta Gminy Rudnik w okresie trwania kadencji. Analiza ta obejmuje m.in. prowadzenie bieżących rejestrów wydanych pozwoleń na budowę, obiektów oddanych do użytkowania oraz zezwoleń na realizację dróg.

Na podstawie inwentaryzacji terenowej zaleca się dokonywanie oceny stopnia realizacji wymogów określonych w zapisach projektu planu, takich jak wskaźniki intensywności zabudowy, wysokość obiektów czy inne parametry zagospodarowania przestrzennego.

Dodatkowo, analizę skutków realizacji projektu planu może przeprowadzać Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w ramach badań związanych z raportem o stanie środowiska. Warunkiem prowadzenia takiej oceny jest jednak ujęcie obszaru objętego planem w przedmiotowych analizach.

11. STRESZCZENIE

Przedmiotem niniejszej prognozy oddziaływania na środowisko jest identyfikacja oraz ocena potencjalnych skutków realizacji ustaleń projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Rudnik, sporządzonego w ramach etapu V. Opracowanie obejmuje 44 obszarów położonych w granicach 12 miejscowości gminy.

Głównym celem projektu planu jest dostosowanie struktury przestrzennej do obecnych uwarunkowań funkcjonalnych oraz zapewnienie racjonalnych kierunków jej przekształceń,

służących prawidłowemu rozwojowi społeczno-gospodarczemu gminy i zwiększeniu jej atrakcyjności inwestycyjnej.

Na obszarze objętym projektem nie występują formy ochrony przyrody ustanawiane na podstawie ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (t.j. Dz.U. 2024, poz. 1478). Jednocześnie należy wskazać, iż przez teren gminy przebiegają korytarze ekologiczne o znaczeniu regionalnym i ponadregionalnym, w tym m.in.: korytarz migracji ptaków „Dolina Górnej Odry”, międzynarodowy korytarz spójności obszarów chronionych „Odra – Olza”, korytarz migracji ssaków kopytnych K/LR-Odra/1 oraz korytarz ichtiologiczny „Rzeka Górna Odra”. Analiza ustaleń planu pozwala stwierdzić, iż realizacja jego postanowień nie wpłynie w istotny sposób na ciągłość i funkcjonowanie powyższych korytarzy ekologicznych – nie dojdzie do ich przerwania ani istotnego zawężenia.

Przewidywane oddziaływania na środowisko związane są przede wszystkim z wprowadzeniem nowej zabudowy na terenach dotychczas biologicznie czynnych. Potencjalne skutki obejmują: emisję zanieczyszczeń pyłowo-gazowych ze źródeł grzewczych i komunikacyjnych, wytwarzanie ścieków bytowych, ograniczenie retencyjności i infiltracyjności podłoża przy jednoczesnym zwiększeniu odpływu wód opadowych oraz powstawanie odpadów komunalnych i z działalności gospodarczej. Należy jednak podkreślić, że prognozowane oddziaływania mają charakter lokalny i ograniczony, a ich skala nie wskazuje na istotne zagrożenie dla elementów środowiska przyrodniczego.

Projekt planu zawiera ponadto ustalenia w zakresie ochrony środowiska, które pełnią funkcję środków minimalizujących i prewencyjnych. Dotyczą one m.in. zasad gospodarowania wodami opadowymi i ściekami, ochrony jakości powietrza i gleb, zachowania powierzchni biologicznie czynnych, ochrony zieleni oraz obowiązków w gospodarce odpadami. Dzięki tym zapisom możliwe jest ograniczenie potencjalnych negatywnych skutków planowanego zagospodarowania.

Należy również podkreślić, że realizacja ustaleń planu pozostaje w zgodzie z wnioskami i rekomendacjami opracowania ekofizjograficznego sporządzonego dla gminy Rudnik. Ponadto projekt nie generuje ryzyka transgranicznego oddziaływania na środowisko. Z uwagi na zakres i charakter ustaleń, a także przewidziane mechanizmy ochronne, należy przyjąć, iż realizacja planu nie spowoduje istotnych negatywnych skutków środowiskowych.

Wdrożenie ustaleń projektu planu miejscowego nie będzie prowadzić do znaczącej degradacji ani utraty wartości środowiska przyrodniczego gminy. Oddziaływania, które mogą wystąpić, będą miały charakter lokalny i możliwy do kontrolowania poprzez stosowanie instrumentów ochronnych określonych w planie oraz wynikających z przepisów prawa powszechnie obowiązującego. Zmiany przestrzenne przewidziane w planie należy traktować jako działania niezbędne i racjonalne w procesie dalszego rozwoju przestrzennego gminy Rudnik.

11. SPIS LITERATURY

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (t.j. Dz. U. z 2026 poz. 538).;
- Ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 647).;
- Ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 o ochronie przyrody (t.j. Dz. U. z 2024, poz. 1478).;
- Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r. Prawo wodne (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 960).;
- Ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (t.j. Dz. U. 2024, poz. 82).;
- Ustawa z dnia 7 maja 2010 o wspieraniu rozwoju usług i sieci telekomunikacyjnych (t.j. Dz. U. z 2025, poz. 311).;
- Ustawa z dnia 7 lipca 1994 r. Prawo budowlane (t.j. Dz. U. z 2025 r., poz. 418 z późn. zm.).;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 9 czerwca 2022 r. w sprawie warunków technicznych, jakim powinny odpowiadać budynki i ich usytuowanie (t.j. Dz. U. z 2022, poz. 1225).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 r. w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz. U. z 2014 poz. 112).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 17 grudnia 2020 r. w sprawie dokonywania oceny poziomów substancji w powietrzu (Dz. U. z 2020 poz. 2279).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 5 maja 2021 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu (Dz. U. 2021 poz. 845).;
- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 6 maja 2022 r. w sprawie sprawdzania dotrzymania dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku (Dz. U. 2022 poz. 1121).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 4 października 2002 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody śródlądowe będące środowiskiem życia ryb w warunkach naturalnych (Dz. U. 2002, Nr 176, poz. 1455).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 13 września 2019 r. w sprawie wymagań, jakim powinny odpowiadać wody powierzchniowe wykorzystywane do zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia (Dz. U. 2019 r., poz. 1747).;
- Rozporządzenie Ministra Infrastruktury Środowiska z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie sposobu klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego, i stanu chemicznego oraz sposobu klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości substancji priorytetowych (Dz. z U. 2021 r., poz. 1475).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 1 września 2016 r. w sprawie sposobu prowadzenia oceny zanieczyszczenia powierzchni ziemi (Dz. U. 2016r., poz. 1359).;

- Rozporządzenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 19 października 2022 r. w sprawie ochrony gatunkowej zwierząt (Dz. U. 2022, poz. 2380).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 6 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej roślin (Dz. U. z 2014, poz. 1409).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 9 października 2014 r. w sprawie ochrony gatunkowej grzybów (Dz. U. z 2014, poz. 1408).;
- Rozporządzenie Ministra Środowiska z dnia 30 października 2014 r. w sprawie siedlisk przyrodniczych oraz gatunków będących przedmiotem zainteresowania Wspólnoty, a także kryteriów obszarów kwalifikujących się do uznania lub wyznaczenia jako obszary Natura 2000 r. (Dz. U. z 2014, poz. 1713).;
- Bajkiewicz-Grabowska E., Mikulski Z., 2006, Hydrologia ogólna. Wydawnictwo Naukowe, PWN Warszawa;
- Bednarek R. Prusinkiewicz Z., 1990, Geografia gleb, PWN Warszawa;
- Dobrzański B., Zawadzki S. (red.), 1981. Gleboznawstwo. Państwowe Wydawnictwo Rolnicze i Leśne, Warszawa;
- Inwentaryzacja terenowa, lipiec 2017 rok;
- Klimaszewski M., 2005. Geomorfologia. PWN Warszawa;
- Kondracki J., 1978. Geografia fizyczna Polski. PWN Warszawa;
- Kondracki J., 2009. Geografia regionalna Polski. PWN Warszawa;
 - Malinowski L., (red.), 1991. Budowa geologiczna Polski Hydrogeologia, t. VII, Wydawnictwa Geologiczne, Warszawa;
- Mapy geologiczne w skali 1:50000, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Objaśnienia do Mapy Geośrodowiskowej Polski 1:50 000, Państwowy Instytut Geologiczny;
- Ostaszewska K., 2002. Geografia krajobrazu. PWN Warszawa;
- Ostaszewska K., Rychlig A., (red), 2005. Geografia fizyczna Polski. Wydawnictwo Naukowe PAN, Warszawa;
- Paczyński B., 1995 - Atlas Hydrogeologiczny Polski Skala 1:500 000 PIG Warszawa; 35. Pazdro Z., 1983; Hydrogeologia ogólna. Wyd. Geolog. Warszawa;
- Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry, (Dz. U. 2016, poz. 1967);
- Przewodnik do rozpoznawania zwierząt i roślin. Wydawnictwo Delta W-Z, Warszawa;
- Woś A., 1996. Zarys klimatu Polski. Wyd. Naukowe UAM Poznań;
- Raport o stanie środowiska w województwie śląskim w 2017 roku, Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Katowicach, Katowice, 2018;
- Program Ochrony Środowiska dla Województwa Śląskiego do roku 2019 z uwzględnieniem perspektywy do roku 2024;
- Lokalny Program Rewitalizacji Gminy Rudnik na lata 2014-2020 z 2016 r.;
- Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego gminy Rudnik przyjęte uchwałą XXXVIII/267/2018 wraz ze zmianą z 2018 r. oraz zmianą z 2024;

„PROGNOZY ODDZIAŁYWANIA NA ŚRODOWISKO MIEJSCOWEGO PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO W GRANICACH ADMINISTRACYJNYCH GMINY RUDNIK – ETAP V” (SPORZĄDZONEJ NA PODSTAWIE UCHWAŁY NR XXVII/243/2021 RADY GMINY RUDNIK Z DNIA 21 KWIETNIA 2021 R.)

Oświadczenie o spełnieniu wymagań, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Ja, niżej podpisana Anna Knura oświadczam, że spełniam wymagania, o których mowa w art. 74a ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (t.j. Dz. U. z 2026 r. poz. 670 ze zm.).

Jestem świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

mgr inż. Anna Knura